

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

*Halachos of
the Shabbos
Meals*

This week's shiurim are dedicated

In Loving Memory of

Shirley & Morris Hochman A'H,

and Eugene Wolovits A'H,

By Gail & William Hochman and

Family

Rabbi Baruch Simon

ה' שבט תשע"ב • January 29, 2012

א) מקור לעונג שבת

(1) ישעיה (נח:יג)

אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש יקנך מכבוד וכבודתו מעשות דרכך
ממצוא חפצך ודבר דבר:

(2) רמב"ם – הל' שבת (ל:א-ב)

הלכה א: ארבעה דברים נאמרו בשבת שנים מן התורה ושנים מדברי סופרים והן מפורשין על ידי הנביאים, שבתורה זכור ושומר, ושנתפרשו על ידי הנביאים כבוד ועונג שנאמר +ישעיהו נ"ח+ וקראת לשבת עונג ולקדוש ה' מכבוד.

הלכה ב: איזהו כבוד זה שאמרו חכמים שמצוה על אדם לרחוק פניו ידיו ורגליו בחמין בערב שבת מפני כבוד השבת ומתעטף בציצית ויושב בכבוד ראש מיחל להקבלת פני השבת כמו שהוא יוצא לקראת המלך, וחכמים הראשונים היו מקבצין תלמידיהן בערב שבת ומתעטפים ואומרים בואו ונצא לקראת שבת המלך.

ב) נשבע שלא לאכול בשבת

(3) רמב"ם – הל' שבועות (א:ו)

שלישית שנשבע לבטל את המצוה, כיצד כגון שנשבע שלא יתעטף בציצית, שלא ילבש תפילין, ושלא ישב בסוכה בחג הסוכות, ולא יאכל מצה בלילי הפסח, או שיתענה בשבתות ובימים טובים וכן כל כיוצא בזה.

ג) המקור לשלש סעודות

(4) שמות (טז:כה)

ויאמר משה אכלהו היום פי שבת היום ליקנך היום לא תמצאהו בשדה:

(5) תלמוד בבלי – מס' שבת (ק"ז:)

תנו רבנן: כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת? שלש, רבי חידקא, אומר: ארבע. אמר רבי יוחנן: ושניהם מקרא אחד דרשו, (שמות טז) ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה. רבי חידקא סבר: הני תלתא היום - לבר מאורתא, ורבנן סברי: בהדי דאורתא.

(6) רמב"ם – הל' שבת (א:ט)

נתכוין ללקט תאנים שחורות וליקט לבנות או שנתכוין ללקט תאנים ואחר כך ענבים ונהפך הדבר וליקט הענבים בתחלה ואחר כך תאנים פטור אף על פי שליקט כל מה שחשב הואיל ולא ליקט כסדר שחשב פטור שבלא כוונה עשה שלא אסרה תורה אלא מלאכת מחשבת.

(7) ספר יראים (סי' צ')

שלש סעודות. צוה יוצרנו בפ' ויהי בשלח. שיאכלו בני ישראל ג' סעודות בשבת דכתיב אכלוהו היום. ותניא בתוספתא בשבת פ' כל כתבי הקדש [ק"ז ב'] כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת ג' ר' חדקא אומר [ארבע] ואמר ר' יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו, אכלוהו היום כי שבת היום לא תמצאוהו בשדה רבנן סברי בהדי דאורתא ור' חדקא סבר לבר מדאורתא וק"מ"ל כרבנן. בכל מילי לא נפיק ידי חובתיה בסעודתא דשבתא כי אם בנהמא דבעינן מידי דמחייב עליה ברכת המזון. דאמרין בברכות פ' ג' שאכלו [מ"ט ב'] טעה ולא הזכיר של ר"ח בברכת המזון אין מחזירין אותו שבת ויו"ט בברכת המזון מחזירין אותו, מ"ט ר"ח אי בעי אכיל ואי בעי לא אכיל שבת ויו"ט דלא סגי ליה דלא אכיל, פי' מידי דמחייב עליה ברכת המזון. וטעמא דההוא קרא דמפקינן מיניה ג' סעודות אלחם קאי דכתיב הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה. וברכת המזון לחם כתיב דכתיב ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכתוב ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך:

(8) פרי מגדים – משבצות זהב (רצא:א)

לא. עיין ט"ז. וצריך ברכת המזון, שיהא שני סעודות. שלש סעודות הם מדרבנן, דאסמכתא הוא ג' היום (שבת סוף קיז, ב), עיין אליה רבה אות א'. ולבוש (סעיף א') כתב דהם דין תורה, וצ"ע:

(ד) שיעור אכילה לסעודת שבת**(9) תלמוד בבלי – מס' שבת (ק"ט):**

אמר רבי אלעזר: לעולם יסדר אדם שלחנו בערב שבת, אף על פי שאינו צריך אלא לכזית. ואמר רבי חנינא: לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת, אף על פי שאינו צריך אלא לכזית.

(10) מחצית השקל (רצא:א)

על הא דתנן (פאה פ"ח משנה ז) מי שיש לו מזון י"ד סעודות לא יטול מן הקופה, שהיא צדקה המתחלקת כל ערב שבת ונונים לכל עני כדי הצורך לו לכל השבוע, וכיון שיש לו י"ד סעודות הרי יש לו מזון לכל השבוע, דהיינו שתי סעודות לכל יום. ופריך הא בשבת עכ"פ צריך לשל סעודות ואם כן ט"ו סעודות צריך לכל השבוע, ומסיק לבסוף הא מני רבי עקיבא היא דאמר עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות. ר"ל, כדי שלא יצטרך לבריות ליטול מהקופה התירו לו שיאכל בשבת כמו בחול, דהיינו שתי סעודות, והכי קיימא לן לעיל סימן רמ"ב. ותיקשי, למה יעשהו חול שלא לאכול רק שתי סעודות, הוה ליה לחלק סעודת שחרית לשתיים ויהיה לו שלש סעודות, אלא ודאי דמוטב לאכול שני סעודות לשבעה:

(ה) סעודת שבת בזמן תוספת שבת**(11) שלחן ערוך – או"ח (רסז:ב)**

מקדימין להתפלל ערבית יותר מבימות החול, ובפלג המנחה יכול להדליק ולקבל שבת בתפלת ערבית ולאכול מיד (וע"ל סי' רל"ג כיצד משערין שיעור פלג המנחה).

(12) תוס' – מסכת פסחים (צ"ט):

עד שתחשך - מקשי' אמאי איצטריך עד שתחשך פשיטא ועוד דבגמרא גבי שבתות וימים טובים לא קתני ליה ואומר הר"י מקורב"ל דגבי מצה דווקא בעינן עד שתחשך כדתניא בתוספתא הפסח ומצה ומרור מצותן משתחשך וטעמא משום דכתיב (שמות יב) ואכלו את הבשר בלילה הזה ומצה ומרור איתקשו לפסח אבל סעודת שבת וימים טובים מצי אכיל להו מבעוד יום כדאמר בפרק תפלת השחר (ברכות דף כז:): מתפלל אדם של שבת בערב שבת ואומר קידוש היום מבעוד יום ואומר מהר' יחיאל דכי פריך בגמרא מאי איריא ערבי פסחים כו' לא מצי לשנויי דנקט ערבי פסחים משום דבעי למיתני עד שתחשך דכבר אשמעינן באיזהו מקומן (זבחים ד' נו:): דקתני הפסח אינו נאכל אלא בלילה והכא אגב אורחיה תנייה בקוצר ורבינו יהודה תירץ אפילו אי בעינן גבי שבתות וימים טובים עד שתחשך הכא איצטריך למיתני דאתא לאשמועינן דאע"ג דשחיטת פסחים מבעוד יום אינו נאכל מבעוד יום כשאר קדשים וכן יש בירושלמי בריש פירקין תני ערב שבת מן המנחה ולמעלה לא יטעום כלום עד שתחשך.

(13) מגן אברהם (רסז:ב)

ולאכול מיד - הקשה הרב"י הא קי"ל דאסור לאכול קודם ק"ש וי"ל כיון שקרא מבע"י מפלג המנחה ואילך אע"ג דאיכא מ"ד דצריך לחזור ולקרוא משתחשך מ"מ רשאי לאכול קודם עכ"ל ולא ראה מ"ש הרא"ש דרב קרא ק"ש אחר צ"ה ולא סמך גאולה לתפלה ומה שאכל קודם ק"ש היינו שהתחיל לאכול חצי שעה קודם זמנה וכ"כ ל"ח ועמ"ש סי' רל"ה: ועכ"פ הנוהגים להתפלל ערבית בע"ש מבע"י מ"מ כשיגיע חצי שעה סמוך לזמן ק"ש אסורין להתחיל לאכול דהם לא נפקי כלל בק"ש דיממא:

(14) ט"ז – או"ח (תעב:א)

(א) עד שתחשך. - דמצה דומיא דפסח דכתיב על מצות ומרורי' יאכלוהו והפסח אינו נאכל אלא בלילה והקידוש צריך שיהי' בשעת ראויה למצה. כתב מהר"ל מפראג בכל ע"ש וי"ט שמוסיף מחול על הקודש עכ"פ צריך שתהיה גמר הסעודה בליל' דכתיב תלתא היום וחדא בלילה מדאורייתא וכשמפסיק מאכילתו קודם חשיכ' לא יצא דאכיל' צריכ' דוקא בלילה משא"כ בערב פסח דגם הקידוש צריך שיהיה בלילה ונ"ל הטעם דמצות אכילת מצה היא בכלל הקידוש ובשבילה בא הקידוש:

(ו) זמני סעודות שבת

(15 תוס' – מס' שבת (ק"ח).

במנחה מצילין מזון סעודה אחת - מכאן משמע דזמן אכילה שלישית בשבת היא מן המנחה ולמעלה דלא כאותם שמחלקין סעודת שחרית ומברכין בינתים ומיהו מהא דאמרינן בפסחים בפ"ק (דף יג.) י"ד שחל להיות בשבת משייר מזון שתי סעודות אין ראייה מדאין משיירין מזון ג' סעודות שאין לעשות ב' סעודות שחרית דהא כיון שאוכל הכל שחרית חשיב כסעודה אחת ועוד אומר ר"י שיש כאן איסור ברכה שאינה צריכה כדאי' בפ' בא לו (יומא דף ט.) גבי ובעשור שבחומש הפקודים דקאמר וניתי ס"ת אחרינא ונקרי א"ר שמעון בן לקיש מפני ברכה שאינה צריכה.

(16 רמב"ם – הל' שבת (ל: ט).

חייב אדם לאכול שלש סעודות בשבת אחת ערבית ואחת שחרית ואחת במנחה, וצריך להזהר בשלש סעודות אלו שלא יפחות מהן כלל, ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה סועד שלש סעודות, ואם היה חולה מרוב האכילה או שהיה מתענה תמיד פטור משלש סעודות, וצריך לקבוע כל סעודה משלשתן על היין ולבצוע על שתי ככרות, וכן בימים טובים.

(17 שלחן ערוך – או"ח (רצא: ב).

זמנה משיגיע זמן המנחה דהיינו משש שעות ומחצה ולמעלה, ואם עשאה קודם לכן לא קיים מצות סעודה שלישית.

(18 שלחן ערוך – או"ח (תמד: א).

י"ד שחל להיות בשבת, בודקין ליל שלשה עשר. ומבערים הכל לפני השבת, ומשיירין מזון שתי סעודות לצורך השבת, דסעודה שלישית זמנה אחר המנחה ואז אינו יכול לעשותה לא במצה ולא בחמץ אלא במצה עשירה, וצריך לעשותה קודם שעה עשירית. הגה: ובמדינות אלו שאין נוהגין לאכול מצה עשירה, כדלקמן סימן תס"ב סעיף ד' בהגה, יקיים סעודה שלישית במיני פירות או בשר ודגים כדלעיל סימן רצ"א סעיף ו' בהגה.

(19 ערוך השלחן – או"ח (רפח: ב).

והנה באמת לפענ"ד צריכה להיות הסעודה השנייה רק קודם חצות שהרי כמו שהסעודה השלישית צריכה להיות רק אחר חצות כמו שיתבאר בס"י רצ"א והטעם נראה דכיון דהג' סעודות ילפינן מתלתא היום ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לד' היום לא תמצאוהו בשדה [ק"י"ז]: צריך להיות לכל אחת זמן קבוע בפ"ע אחת בלילה ואחת ביום קודם חצות ואחת לאחר חצות אבל תמיהני למה לא הזכיר אחד מן הפוסקים דבר זה וגם הרבה לא יחושו לזה ואולי דטעם סעודה שלישית שאינה קודם חצות אינה מטעם תלתא היום אלא מפני שכל סעודה צריך להיות שמה עליה דלילה סעודת ערבית ודיום סעודת שחרית והשלישית סעודת מנחה ומנחה הוי רק לאחר חצות אך לפ"ז גם שחרית לא הוי אחר חצות ואם היינו אומרים דסעודה שלישית אין יוצאים אא"כ התפלל מנחה מקודם הוה א"ש אבל באמת אינו כן כמ"ש בס"י רצ"א ולכן אנו אומר אף שהפוסקים לא הזכירו זה מ"מ ברור הוא שסעודה שנייה צריכה להיות התחלתה עכ"פ קודם חצות וכן אני נוהג:

(20 שלחן ערוך – רמ"א – או"ח (רפח: א).

אסור להתענות בשבת עד ו' שעות. הגה: ואפילו לומד ומתפלל, אסור (מרדכי פ"ק דשבת).

ז) איסור תענית עד חצות

(21) טור – או"ח (סי' רפח')

וימהר לאכול קודם שש שעות דגרסינן בירושלמי ר' אחא ורבי אבהו בשם רבי יוסי בר חנינא אסור להתענות בשבת עד שש שעות ואין צריך לומר שאסור להתענות בו תענית גמור והא דאיתא בפרק אין עומדין היושב בתענית בשבת קורעים לו גזר דינו של ע' שנה מיירי בתענית חלום שאותו מותר בשבת לפי שנפשו עגומה על חלומו שראה וחושב שיתבטל בשכר התענית א"כ התענית הוא עונג לו ומ"מ צריך להתענות יום אחר שיתכפר על שביטל עיקר עונג שבת וא"צ שיהא התענית מיד ביום ראשון של אחריו אלא לכשירצה גרסינן בפרק כל כתבי (ק"ט ב) וכבדתו רב אמר להקדים פירוש שיקדים למהר לאכול בסעודת שבת ושמואל אמר לאחר ונ"ל דלא פליגי אלא כל אדם לפי עניינו אם ההקדמה עונג לו כגון שנתעכל לו סעודת הלילה יקדים ואם האיחור עונג לו כגון שעדיין לא נתעכל לא יאחר א"ל בריה דרב פפא לר"פ כגון אנן דשכיח לן חמרא ובשרא כל יומא במאי נשנייה א"ל אי רגיליתו לאקדומי אחרו ואי תיליתו לאחורי אקדימו רבי זירא הוה מהדר אזוגא דרבנן אמר להו במטותא מינייכו לא תחללוניה פירו' כשהיה רואה תלמידים שקובעין ללמוד בזמן הסעודה היה מזהירם שלא יבטלו סעודת שבת: אין מתענים ולא מתריעין בו אפילו על הצרות שמתריעין עליהם חוץ מעל עיר שהקיפוח אויבים או נהר וכן על ספינה המטורפת בים וכן אפי' על יחיד הנרדף מפני אויבים או לסטים או רוח רעה ואפי' על אלו אין מתריעין בתפלה ותחינה אלא מתריעין להשמיע קול שיבואו להם לעזרה:

(22) שלחן ערוך – או"ח (רפח: א)

אסור להתענות בשבת עד ו' שעות. הגה: ואפילו לומד ומתפלל, אסור (מרדכי פ"ק דשבת).

(23) קרבן נתנאל – מס' שבת (פרק א', אות ע)

אסור להתענות בשבת עד שש שעות. ומחשבין השעות משעה שקם ממטתו כ"מ מרש"י בתענית דף כ"ה:

ח) יצא מוציא בברכת המוציא של סעודת שבת

(24) תלמוד בבלי – מס' ראש השנה (כ"ט)

תני אהבה בריה דרבי זירא: כל הברכות כולן, אף על פי שיצא – מוציא

(25) שלחן ערוך – או"ח (קסז: כ)

אפילו בשבת, שהוא חייב לאכול פת, לא יברך לו חבירו ברכת המוציא, אם אינו אוכל; ולא שרי לברך לאחרים אע"פ שאינו טועם, אלא ברכת המוציא דמצה בליל ראשון של פסח, וברכת היין דקידוש, בין של לילה בין של יום. הגה: ויש לאכול הפרוסה שבצע עליה קודם שיאכל פת אחר, שתהא נאכלת לתאבון, והוא משום חבוב מצוה (אגור וב"י בשם שבולי לקט).

(26) מגן אברהם (קסז: מא)

אפי' בשבת - כ"מ בגמרא מדאיבעי' להו בברכת המוציא של מצה אם רשאים לברך לאחרים מכלל דבכל שבת ויו"ט פשיטא לן דאין מברך לאחרים (ב"י) וטעמא משום דאכילת שבת ויו"ט אינו חובה על האדם אלא משום הנאתו דהא מצטער פטור לאכול וא"כ אם אינו יודע הברכה אמרי' ג"כ לא ליתנהי דאסור ליהנות מהעולם הזה בלא ברכה משא"כ במצה ויין קידוש שהם חובה על האדם וחייב לצער עצמו לאכול הוי כברכת המצות, ועיין סימן קפ"ח סעיף ז':

ט) תענית חלום בשבת

(27) טור – או"ח (סי' רפח')

וימהר לאכול קודם שש שעות דגרסינן בירושלמי ר' אחא ורבי אבהו בשם רבי יוסי בר חנינא אסור להתענות בשבת עד שש שעות ואין צריך לומר שאסור להתענות בו תענית גמור והא דאיתא בפרק אין עומדין היושב בתענית בשבת קורעים לו גזר דינו של ע' שנה מיירי בתענית חלום שאותו מותר בשבת לפי שנפשו עגומה על חלומו שראה וחושב שיתבטל בשכר התענית א"כ התענית הוא עונג לו ומ"מ צריך להתענות יום אחר שיתכפר על שביטל עיקר עונג שבת וא"צ שיהא התענית מיד ביום ראשון של אחריו אלא לכשירצה

(י) במי שאכילה צער לו**(28) שלחן ערוך – או"ח (רצא:א)**

יהא זהיר מאד לקיים סעודה שלישית ואף אם הוא שבע יכול לקיים אותה בכביצה, ואם א"א לו כלל לאכול אינו חייב לצער את עצמו. והחכם עיניו בראשו (קהלת ב, יד) שלא ימלא בטנו בסעודת הבוקר, כדי ליתן מקום לסעודה שלישית. הגה: ומי שלא אכל כליל שבת, יאכל שלש סעודות ביום השבת (הרא"ש פרק ע"פ).

(29) מגן אברהם (רמט:ו)

ו מותר - אם אפשר לקיים שתיהן מוטב ואם לאו תדחה סעודת שבת [לבוש] וב"ח כ' דמצוה להתחיל קודם שעה עשירית ושל"ה כתב מורי מהר"ש מלובלין היה סנדק בע"ש ולא רצה לילך על הסעודה מאחר שהיה שם מנין בלעדו ושל"ה השיב לו ע"ש ועסי' תקנ"א ס"י ובע"ש כ' הא דאין שמחה אלא בבשר דוקא בזמן שב"ה קיים והי' בשר שלמי שמחה ע"כ ולא עיין בסנהדרין דף ע' ומהר"מ טיקטין ומרדכי דתענית כתב ואם אמרו שמותר לכבס מפני כבוד שבת כ"ש מילה דעדיף משבת עכ"ל התם קאי אבעלי ברית שי"ט שלהם הוא ע"ש ועסי' תקנ"ט: ז"ל ד"מ כתוב בא"ז וז"ל מצוה לאכול סעודת שבת לתיאבון ומאחר דעיקר סעודה הוא לחם אסור לאכול גרימז"ל בשבת קודם הסעודה משום דלא אוכל עיקר סעודת [שבת] לתיאבון ע"כ והוא אזיל לטעמיה דס"ל דאסור לאכול אחר מנחה בע"ש אבל לדידן דקי"ל דמותר לאכול אחר מנחה ש"מ שא"צ לאכול לתיאבון וא"כ מותר לאכול גרימז"ל מבע"י וכתב בתשוב' דע"ש לאחר קידוש היה מביאין גרימז"ל לפני ר"ק ואכל ובירך במ"מ ואח"כ ברכה מעין ג' כדי להשלים ק' ברכות ואח"כ היו אוכלים לחם לצורך סעודה עכ"ל ד"מ ולא הבינותי דבריו דאף הא"ז לא אסר אלא בשבת לאפוקי מעובדא דר"ק נ"ל שהדין עמו דהא עכ"פ מצוה איכא לאכול לתיאבון ולדידן דנוטלין הידים לפני קידוש פשיטא דאסור לאכול קודם המוציא, ועוד דברכת המוציא קודם לברכת במ"מ כמ"ש סימן רי"א ס"ה ועוד דאפי' בשבת אסור לגרום ברכה כמ"ש ססי' רט"ו:

(יא) אכילת סעודה שלישית**(30) שלחן ערוך – או"ח (רצא:ה)**

צריך לעשותה בפת; וי"א שיכול לעשותה בכל מאכל העשוי מאחד מחמשת מיני דגן; וי"א שיכול לעשותה בדברים שמלפתים בהם הפת כבשר ודגים, אבל לא בפירות; וי"א דאפילו בפירות יכול לעשותה. וסברא ראשונה עיקר, שצריך לעשותה בפת א"כ הוא שבע ביותר. הגה: או במקום שא"א לו לאכול פת, כגון בערב פסח שחל להיות בשבת שאסור לו לאכול פת לאחר מנחה כדלקמן בהלכות פסח (מהרי"ל ה"פ).

(יב) חיוב נשים בסעודה שלישית**(31) שלחן ערוך – או"ח (רצא:ו)**

נשים חייבות בסעודה שלישית.

(32) משנה ברורה (שם ס"ק כו')

חייבות בסעודה שלישית - דלכל מילי דשבת איש ואשה שוין כמו שנתבאר בסי' רע"א ועוד שגם הם היו בנס של המן ועל כולם אמר אכלוהו היום דמזה נלמד חיוב ג' סעודות בשבת:

יג) איסור אכילה קודם קידוש

33) שלחן ערוך – או"ח (רפט:א)

יהיה שלחנו ערוך ומטה מוצעת יפה ומפה פרוסה כמו בסעודת הלילה, ויברך על היין בפה"ג והוא נקרא קידושא רבא. ואחר כך יטול ידיו (וע"ל סי' רע"א סעיף י"ב בהג"ה) ויבצע על לחם משנה כמו בלילה ויסעוד, וגם זה הקידוש צריך שיהיה במקום סעודה ושלא יטעום קודם לו כלום כמו בקידוש הלילה. ומיהו לשתות מים בבוקר קודם תפלה מותר, מפני שעדיין לא חל עליו חובת קידוש. הגה: וע"ל כל דיני קידוש סי' רע"א ער"ב רע"ג.

34) משנה ברורה (שם ס"ק ו-ז)

(ו) ושלא יטעום קודם לו וכו' - וגם הנשים שייכים בענין זה דכל מילי דשבת איש ואשה שוין [אחרונים]:
(ז) לא חל עליו וכו' - דקידוש אין שייך אלא בזמן הסעודה ומשום קודם התפלה לא שייך במים וכדלעיל בסימן פ"ט:

35) שלחן ערוך – או"ח (רפו:ג)

מותר לטעום קודם תפלת המוספין, דהיינו אכילת פירות או אפילו פת מועט אפילו טעימה שיש בה כדי לסעוד הלב, אבל סעודה אסור.

36) משנה ברורה (שם, ס"ק ז')

(ז) אכילת פירות - ואע"ג דלאחר תפלת שחרית כבר נתחייב בקידוש ואסור לאכול ולשתות מקודם ואין קידוש אלא במקום סעודה י"ל דדי כשישתה כוס יין אחר הקידוש דגם זהו מקרי סעודה כנ"ל סי' רע"ג ואח"כ יאכל הפירות או כשאין לו יין כ"כ יש לסמוך על הפוסקים דס"ל דדי כשישתה כל הכוס יין של קידוש שמחזיק רביעית דזהו מקרי ג"כ קידוש במקום סעודה: